

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ:

Hotărârea Guvernului privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, regiunea extinsă a Mării Negre este caracterizată de acțiunile de încălcare a normelor de drept internațional, prin punerea în discuție a ordinii internaționale, conservarea conflictelor înghețate și intensificarea prezenței militare.

Forțele navale române, pentru îndeplinirea misiunilor specifice în acest context politico-militar, trebuie să dispună de o structură de forțe modernă, credibilă și echilibrată în raport cu forțele navale ale celorlalte state riverane Mării Negre.

Cele mai eficiente nave de luptă de suprafață în zona de litoral sunt navele din clasa „corvetă”, cu deplasament mediu, capabile să îndeplinească întreaga gamă de misiuni în Marea Neagră și în afara acesteia, având o autonomie corespunzătoare și calitate nautice care să le permită executarea acțiunilor inclusiv în condiții hidro-meteorologice dificile.

În momentul actual, forțele navale române au în înzestrare patru corvete, care sunt depășite din punct de vedere operațional și tehnic, cu interoperabilitate limitată în raport cu navele altor state membre NATO, având resursa de viață epuizată și dotare cu echipamente și tehnică de proveniență estică, a căror modernizare nu este fezabilă.

În aceste condiții, dotarea forțelor navale române cu patru corvete multifuncționale noi, moderne, interoperabile cu navele din dotarea altor state membre NATO, adaptate misiunilor actuale, constituie o necesitate esențială ce va trebui satisfăcută în cel mai scurt timp posibil. Prin dotarea cu corvete noi, luându-se în considerare durata de viață a acestora de aproximativ 30 de ani, care poate fi prelungită ulterior prin modernizări succesive, se asigură forțelor navale române certitudinea operațională necesară pentru îndeplinirea corespunzătoare a misiunilor specifice pe termen mediu și lung.

Dintre misiunile care vor fi îndeplinite de aceste corvete, precizăm:

- desfășurarea de acțiuni militare, independent sau în cadrul unor grupări multinaționale, pentru asigurarea integrității spațiului maritim;
- participarea la impunerea respectării legislației naționale și internaționale în apele teritoriale, zona contiguă și zona economică exclusivă;
- executarea operației de securitate maritimă și a intervenției pentru căutare-salvare pe mare;
- asigurarea cercetării permanente a litoralului și a Mării Negre;
- sprijinirea celorlalte categorii de forțe ale Armatei României;
- participarea la operații și misiuni internaționale, conform planurilor aprobate.

Corvetele vor acționa ca unitate multifuncțională de luptă într-o grupare de nave sau izolat. Corvetele și cele două fregate T22 vor constitui, prin rotație, un grup de nave care să fie pus la dispoziția NATO și UE, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de România.

Potrivit Hotărârilor Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-147/2007 și nr. 174/2016, programul „Corvetă multifuncțională” este un program de înzestrare esențial destinat să asigure interesele de securitate ale statului român. Consiliul Suprem de Apărare a Țării a recomandat Guvernului ca procedura specifică de atribuire a contractului să încurajeze implicarea capacităților autohtone, cu participarea unor companii de prestigiu în domeniu pe plan internațional și atragerea acestora în procesul de modernizare și privatizare a industriei de apărare.

înzestrării Armatei României și intensificarea implicării industriei naționale de apărare în realizarea înzestrării”, aprobat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării prin Hotărârea nr. 174/2016, programul „Corvetă multifuncțională” a fost inclus în Situația centralizatoare a programelor de înzestrare care fac obiectul satisfacerii interesului esențial de securitate.

Având în vedere interacțiunea dintre sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare, sistemul de emitere a cerințelor și sistemul de management al achizițiilor pentru apărare, la nivelul Ministerului Apărării Naționale au fost întocmite și aprobate:

- Documentul cu Nevoile Misiunii pentru „Corveta multifuncțională” – nr. G1-286 din 15.03.2016;

- Documentul cu Cerințele Operaționale actualizat pentru „Corveta multifuncțională” – G1S-263 din 05.09.2016.

Pentru Armata României este fundamental ca realizarea construcției și dotarea celor patru corvete să se facă în România, în vederea eliminării riscurilor care pot afecta îndeplinirea programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” în termenele asumate și pentru satisfacerea cerințelor de securitate a aprovizionării ale forțelor navale române/statului român.

Sunt avute în considerare, cumulativ, cel puțin, următoarele elemente:

- eliminarea riscului ca în cazul unei situații de criză internațională sau chiar regională, realizarea navei/navelor să fie întreruptă/perturbată sau chiar nava/navele finalizată/e să fie blocată/e într-un port străin ori să nu se permită tranzitarea unor strâmtoni, din motive diplomatice, politice, militare sau de orice altă natură;

- eliminarea riscului reprezentat de insecuritatea marșului către țară, ca urmare a pericolelor generate de posibile evenimente/atacuri ce pot apărea în situația unei nave care navighează izolat;

- eliminarea riscului neîncadrării în termenul de 3 ani pentru prima corvetă, respectiv 7 ani pentru gruparea de 4 corvete, în care acestea vor putea să satisfacă cerințele de luptă în apele Mării Negre, având în vedere că în situația construirii navei/navelor, dotării acesteia/acestora, instruirii echipajelor, testării, evaluării, omologării și recepției navei/navelor pe teritoriul național, toate aceste activități se vor realiza într-un interval de timp mult mai scurt;

- eliminarea riscurilor aferente construcției și dotării navei/navelor, prin supravegherea/controlul îndeaproape al activităților specifice desfășurate pe teritoriul național;

- transferul de tehnologie pentru construirea/mentenanța navelor, precum și includerea acestei tehnologii în inventarul de capacități tehnologice la mobilizare;

- crearea premiselor constituirii unui centru de mentenanță în România, cu responsabilități în realizarea mentenanței/modernizării pe ciclul de viață al navelor.

Astfel, prin realizarea în România a construcției și dotării corvetelor, se consolidează/dezvoltă infrastructura și expertiza la nivel național pentru executarea lucrărilor de construcție și dotare a navelor militare, de mentenanță a corvetelor pe durata de viață, dar și de mentenanță pentru alte tipuri de nave ale forțelor navale române, în timpul cel mai scurt, în volum complet, cu respectarea cerințelor de calitate conform standardelor NATO, pe timp de pace, dar și în situații de criză și la război, asigurându-se securitatea aprovizionării cu privire la aceste activități.

Având în considerare situația regională de securitate din zona Mării Negre și misiunile specifice ale forțelor navale române, pentru Armata României este esențial ca prima corvetă să fie construită și dotată în maximum 3 ani de la semnarea primului contract subsecvent acordului-cadru / contractului multianual, urmând ca, în funcție de sumele alocate prin bugetul Ministerului Apărării Naționale, capacitatea prevăzută în programul esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” formată din 4 nave să fie definitivată în maximum 7 ani.

Prin atribuirea acordului-cadru / contractului multianual de furnizare a corvetelor,

	<p>consolideze și să dezvolte capabilitatea industrială și expertiza în domeniul construcției și dotării navelor militare pe teritoriul național și să atingă nivelul de securitate a aprovizionării dorit în ceea ce privește furnizarea navelor, asigurarea lucrărilor ulterioare de mentenanță pe durata de viață a acestora, și chiar să crească nivelul de securitate a aprovizionării referitor la asigurarea lucrărilor de mentenanță pentru întreaga flotă militară a României.</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 906/2016, au fost aprobate circumstanțele și procedura specifică aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”. Potrivit art. 2 din această hotărâre, Ministerul Apărării Naționale a fost autorizat să deruleze procedurile specifice în conformitate cu art. 51 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012. Ministerul Apărării Naționale, potrivit dispozițiilor invocate, a solicitat aprobarea Parlamentului României înainte de inițierea procedurii de atribuire. Întrucât Parlamentul României, prin comisiile reunite de apărare, ordine publică și siguranță națională, nu s-a pronunțat cu privire la respectiva solicitare, nu a fost inițiată procedura de atribuire și, prin urmare, actul normativ nu a produs efecte juridice. Astfel, a fost necesară abrogarea acestei hotărâri, prin adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 130/2017.</p>
<p>1¹ Prezentul act</p>	<p>normativ nu transpune legislația comunitară și nu creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Dispozițiile art. 346 alin. (1) lit. b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene – TFUE stipulează că orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței/securității sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și material de război, aceste măsuri netrebuind să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare. În situația dată este evident că achiziția are ca obiect produse militare, produse sensibile și servicii legate de acestea, așa cum sunt definite prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, Guvernul are dreptul de a stabili circumstanțele și procedurile specifice pentru atribuirea contractelor de achiziție publică în situațiile prevăzute de art. 346 din TFUE.</p> <p>Potrivit Comunicatului interpretativ din 7 decembrie 2006 al Comisiei Europene privind aplicarea articolului 346 al Tratatului în domeniul achizițiilor pentru apărare, „statele membre trebuie să-și definească interesele esențiale de securitate și țină de datoria lor să le și apere, cu mențiunea că derogarea în baza art. 346 din TFUE se aplică numai în cazuri clar definite și totodată trebuie să se asigure că nu sunt depășite limitele acestor cazuri.</p> <p>În domeniul achizițiilor pentru apărare, singura modalitate pentru statele membre de a armoniza prerogativele din domeniul securității cu obligațiile care țin de TFUE este aceea de a evalua cu mare atenție, la fiecare contract, dacă este sau nu este justificată o exceptare de la regulile Uniunii Europene. O astfel de abordare, caz cu caz, trebuie să fie riguroasă în special în zona de limită a art. 346 din TFUE, unde utilizarea exceptării poate fi controversată.”</p> <p>Aceasta înseamnă că autoritățile contractante trebuie în special să stabilească:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Interesul esențial de securitate de protejat în speță. 2. Legătura între acest interes esențial de securitate protejat și contractul de achiziție publică avut în vedere. 3. Modul în care aplicarea regulilor UE afectează interesul esențial de securitate protejat. 4. Impactul asupra concurenței pe piața internă a produselor ne-militare.

circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, în vederea atribuirii unui acord-cadru/contract multianual de furnizare a patru corvete, construite și dotate la un șantier naval din România, și a suportului logistic inițial, prin participarea operatorilor economici din state membre NATO care au în portofoliu nave similare livrate în ultimii 15 ani.

Prin participarea acestor operatori economici sunt avute în vedere asigurarea interoperabilității cu alte capacități militare similare ale statelor membre UE și NATO, participarea statului român la dezvoltarea și susținerea bazei industriale și tehnologice europene de apărare, fondată pe capacități, competență și competitivă, scurtarea lanțului de aprovizionare, protecția informațiilor sensibile.

Interesul esențial de securitate pentru statul român îl constituie **consolidarea/dezvoltarea pe teritoriul național, prin intermediul operatorului economic declarat câștigător, a unei capacități industriale navale în domeniul militar, în care să se construiască și să se doteze o primă corvetă în intervalul de 3 ani și gruparea de 4 corvete într-o perioadă de maximum 7 ani**, în vederea furnizării și intrării în înzestrarea forțelor navale române. Ulterior, această capacitate navală de pe teritoriul național va trebui să fie în măsură să execute lucrările de mentenanță a corvetelor pe durata de viață a acestora, dar și lucrări de mentenanță pentru restul navelor din cadrul forțelor navale române, asigurându-se o creștere considerabilă a securității aprovizionării pe timp de pace, în situații de criză și la război.

Având în considerare aspectele expuse anterior la pct. 1 Descrierea situației actuale, precum și elementele de mai sus, satisfacerea interesului esențial de securitate se poate realiza doar prin atribuirea, potrivit procedurii specifice prevăzute în anexa la proiectul de hotărâre a Guvernului, a acordului-cadru și a contractelor subsecvente aferente / contractului multianual de furnizare a patru corvete multifuncționale, construite și dotate la un șantier naval din România, și a suportului logistic inițial, cuprinse în programul esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, neputându-se satisface și proteja interesul esențial de securitate printr-o măsură mai puțin restrictivă.

Totodată, aplicarea uneia din procedurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, care transpune în legislația națională dispozițiile comunitare specifice materiei achizițiilor publice în domeniul apărării și securității, duce la neprotejarea și afectarea interesului esențial de securitate în cauză, având în vedere elementele prezentate anterior.

Cu toate acestea, facem precizarea că procedura specifică are ca scop promovarea concurenței, garantarea tratamentului egal și nediscriminarea, asigurarea transparenței și integrității procesului de achiziție publică, asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice.

În ceea ce privește stabilirea eventualului impact asupra concurenței pe piața internă a produselor ne-militare, plecând de la faptul că achiziția prevăzută de programul esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” are ca obiect produse militare, produse sensibile și servicii legate de acestea și având în considerare că interesul esențial de securitate menționat privește exclusiv aspecte militare, nu se poate identifica un asemenea impact.

Actul normativ aprobă circumstanțele și procedura specifică aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, în vederea furnizării a patru corvete, construite și dotate la un șantier naval din România, precum și a suportului logistic inițial.

Furnizarea corvetelor și a suportului logistic inițial în cauză se realizează prin încheierea unui acord-cadru și a contractelor subsecvente aferente / contract multianual, după aplicarea procedurii specifice prevăzute în anexa care face parte integrantă din hotărâre. Procedura prevede derularea a trei etape: de calificare, de dialog și de evaluare a ofertelor finale depuse.

Proiectul de act normativ are în vedere respectarea prevederilor art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 în corelație cu dispozițiile art. 346

	<p>Totodată, furnizarea corvetelor poate impune ca anumite echipamente, muniții și servicii conexe acestora, care pot fi livrate doar prin acorduri/contracte atribuite de un guvern altui guvern, datorită caracterului sensibil al acestora, să constituie responsabilitatea părții române și să fie puse la dispoziția furnizorului ca material client. Având în considerare acest lucru, este necesar ca prin prezentul act normativ Ministerul Apărării Naționale să fie împuternicit să semneze pentru Guvernul României acordurile/contractele interguvernamentale pentru livrarea/prestarea bunurilor și serviciilor în cauză, procedura specifică pentru convenirea termenilor acordurilor/contractelor respective urmând a fi stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale.</p> <p>Proiectul de act normativ autorizează Ministerul Apărării Naționale să deruleze procedurile specifice, să semneze și să deruleze contractele subsecvente aferente acordului-cadru/contractul multianual/acordurile/contractele interguvernamentale atribuite în baza acestora prin Compania Națională „Romtehnica” – S.A., având în vedere imposibilitatea derulării unui contract intracomunitar de către minister, precum și imposibilitatea efectuării operațiunilor de transfer și import de produse militare, Ministerul Apărării Naționale nefiind înregistrat în scop de T.V.A. și nici pentru a efectua operațiuni de comerț exterior cu produse militare. Conform dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 738/2001 privind înființarea Companiei Naționale „Romtehnica” – S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Romtehnica” București, compania a fost creată de statul român întocmai pentru derularea activităților/operațiunilor expuse anterior.</p> <p>Punerea în aplicare a prezentului proiect de act normativ prin derularea procedurii specifice și derularea viitorului contract multianual implică respectarea dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2002 privind operațiunile compensatorii referitoare la contractele de achiziții pentru nevoi de apărare, ordine publică și siguranță națională, aprobată prin Legea nr. 354/2003, cu modificările și completările ulterioare, avându-se ca scop desfășurarea operațiunilor compensatorii directe cu precădere în domeniul apărării, precum și creșterea procentului obligației de compensare.</p> <p>Creditele de angajament aferente primului contract subsecvent al acordului-cadru / contractului multianual de furnizare a patru corvete și contractelor/acordurilor de tip guvern la guvern pentru echipamente, muniții și servicii necesare dotării corvetelor se vor asigura, în condițiile legii, prin bugetul anual pentru anul 2018 al Ministerului Apărării Naționale.</p>
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Se creează premisele pentru consolidarea/dezvoltarea în România a unui centru de excelență și de dezvoltare tehnologică în domeniul construcției, dotării și mentenanței navelor militare.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	<p>În conformitate cu art. 346 alin. (1) lit. b) din TFUE, orice stat membru poate lua măsurile pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale și care se referă la producția sau comerțul cu armament, muniție și materiale de război; aceste măsuri nu trebuie să modifice condițiile de concurență pe piața internă în ce privește produsele ce nu sunt destinate unor scopuri specific militare.</p> <p>Această măsură este necesară și proporțională pentru atingerea obiectivelor de apărare și satisfacerii interesului esențial de securitate, astfel cum este prevăzut în articolul</p>

	de producție/mentenanță esențiale în domeniul militar și nu depășește ceea ce este strict necesar acestui scop.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2017	2018	2019	2020	2021	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta :						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) active nefinanciare						
b) bugete locale :						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Valoarea totală a proiectului de investiții de cca 1,6 mld euro va fi plătită eşalonat în perioada 2018-2024, în limitele fondurilor estimate a fi alocate în bugetul Ministerului Apărării Naționale, la titlul „Active nefinanciare”.					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat în temeiul art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, care transpune Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	La elaborarea proiectului de act normativ au fost avute în vedere solicitările și recomandările reprezentanților instituțiilor din sistemul de apărare la ședințele Comitetului Interministerial pentru Evaluarea Situației Industriei de Securitate.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Se va solicita avizul.
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Se va solicita avizul.
c) Consiliul Economic și Social	Nu este cazul.
d) Consiliul Concurenței	Se va solicita avizul.
e) Curtea de Conturi.	Nu este cazul.
6. Alte informații	

Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ se supune dezbaterii publice, prin afișare pe pagina de Internet a Ministerului Apărării Naționale și a Ministerului Economiei.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	În ședința comună din 11.04.2017 a celor două Comisii pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senat și Camera Deputaților, a fost aprobată inițierea procedurii de atribuire pentru contractul „Corvetă multifuncțională” conform prevederilor Memorandumului nr. S.G.-2388. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
Secțiunea a 8-a	
Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și / sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate mai sus, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, a fost elaborat proiectul de *Hotărâre a Guvernului privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”*.

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ADRIAN TUȚUIANU

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

IONUȚ MIȘA

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE**

BOGDAN PUȘCAȘ

MINISTRUL ECONOMIEI

MIHAI-VIOREL FIFOR

MINISTRUL JUSTIȚIEI

TUDOREL TOADER

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

privind aprobarea circumstanțelor și a procedurii specifice aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”

În conformitate cu prevederile art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 11 lit. m) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. – (1) Se aprobă circumstanțele și procedura specifică aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, în vederea atribuirii unui acord-cadru și a contractelor subsecvente aferente/contract multianual de furnizare a patru corvete, construite și dotate la un șantier naval din România, precum și a suportului logistic inițial.

(2) Se aprobă încheierea de către Ministerul Apărării Naționale, potrivit procedurii specifice aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale, cu respectarea prevederilor art. 22 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, de acorduri/contracte interguvernamentale pentru echipamente, muniții și servicii necesare dotării corvetelor prevăzute la alin. (1), care nu pot fi achiziționate decât prin contracte atribuite de un guvern unui alt guvern.

Art. 2. – Se autorizează Ministerul Apărării Naționale să deruleze procedurile specifice prevăzute la art. 1, să semneze și să deruleze contractele subsecvente aferente acordului-cadru/contractul multianual/acordurile/contractele interguvernamentale atribuite în baza acestora prin Compania Națională „Romtehnica” – S.A., în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012.

Art. 3. – Fondurile necesare realizării programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” se asigură, în condițiile legii, în limita creditelor de angajament și bugetare aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale pentru Ministerul Apărării Naționale.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSE

Circumstanțele și procedura specifică aferente programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”

A. Circumstanțele realizării programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”

1. Pentru Armata României este fundamental ca realizarea lucrărilor de construcție și dotare a celor patru corvete să se facă în România, în vederea eliminării riscurilor care pot afecta îndeplinirea programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” în termenele asumate și pentru satisfacerea cerințelor de securitate a aprovizionării ale forțelor navale române/statului român.

2. La procedura specifică aferentă programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” pot participa operatori economici din state membre NATO care au în portofoliu nave similare, construite și livrate până la data inițierii procedurii de achiziție.

Prin navă similară se înțelege navă militară din clasa de nave care va fi oferită, livrată în ultimii 15 ani, cu deplasament cuprins între 1600-3500 t, având capabilități de luptă în cel puțin două domenii (luptă antiaeriană – AAW și lupta împotriva navelor de suprafață – ASuW / lupta antisubmarin – ASW) și sistem de management al luptei integrat cu sistemele de senzori și armament, inclusiv sisteme de rachete navă-aer/navă-navă.

3. Prin participarea acestor operatori economici sunt avute în vedere asigurarea interoperabilității cu alte capabilități militare similare ale statelor membre NATO, participarea statului român la dezvoltarea și susținerea bazei industriale și tehnologice europene de apărare, fondată pe capacități, competență și competitivitate, scurtarea lanțului de aprovizionare, protecția informațiilor sensibile.

4. Interesul esențial de securitate pentru statul român îl constituie consolidarea/dezvoltarea pe teritoriul național a unei capabilități industriale navale în domeniul militar, prin intermediul operatorului economic care va fi declarat câștigător, în care să se construiască și să se doteze o primă corvetă în intervalul de 3 ani și gruparea de 4 corvete într-o perioadă de maximum 7 ani, în vederea furnizării și intrării în înzestrarea forțelor navale române. Ulterior, această capabilitate navală de pe teritoriul național va trebui să fie în măsură să execute lucrările de mentenanță a corvetelor pe durata de viață a acestora, dar și lucrări de mentenanță pentru restul navelor din cadrul forțelor navale române, asigurându-se o creștere considerabilă a securității aprovizionării pe timp de pace, în situații de criză și la război.

5. Satisfacerea interesului esențial de securitate de mai sus se poate realiza doar prin atribuirea, potrivit procedurii specifice prevăzute la litera B. a acordului-cadru și a contractelor subsecvente aferente / contractului multianual de furnizare a patru corvete, construite și dotate la un șantier naval din România, și a suportului logistic inițial, cuprinse în programul esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”, neputându-se satisface și proteja interesul esențial de securitate printr-o măsură mai puțin restrictivă.

6. Aplicarea uneia din procedurile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, care transpune în legislația națională dispozițiile comunitare specifice materiei achizițiilor publice în domeniul apărării și securității, duce la neprotejarea și afectarea interesului esențial de securitate în cauză.

7. În ceea ce privește stabilirea eventualului impact asupra concurenței pe piața internă a produselor ne-militare, plecând de la faptul că achiziția prevăzută de programul esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională” are ca obiect produse militare, produse sensibile și servicii legate de acestea și având în considerare că interesul esențial de securitate menționat privește exclusiv aspecte militare, nu se poate identifica un asemenea impact.

B. Procedura specifică aferentă programului esențial de înzestrare „Corvetă multifuncțională”

I. Organizarea procedurii specifice

1. Procedura de atribuire se inițiază în condițiile prevăzute de art. 51 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012.

2. Procedura de atribuire va avea trei etape, respectiv:

- a) etapa de calificare;
- b) etapa de dialog;
- c) etapa de evaluare a ofertelor finale depuse.

3. Limba de derulare a procedurii este limba română. Se admit părți ale propunerii tehnice redactate în limba engleză, cum ar fi fișe și prospecte.

4. Autoritatea contractantă are dreptul de a anula procedura specifică, fără obligația de a suporta daune, în următoarele cazuri:

- a) niciun operator economic nu îndeplinește cerințele de calificare;
- b) niciun operator economic nu depune ofertă preliminară sau finală în termenul stabilit;
- c) toți operatorii economici calificați în etapa de dialog se retrag pe parcursul acestei etape;
- d) după etapa de dialog nu se identifică o soluție care să satisfacă necesitățile, obiectivele și constrângerile autorității contractante;
- e) ofertele finale depuse nu corespund soluției stabilite după etapa de dialog;
- f) prețul total ofertat este mai mare decât valoarea estimată și nu se identifică fondurile necesare;
- g) neacceptarea de către operatorii economici a clauzelor obligatorii din contract, inclusiv celor asumate prin angajamente.

5. Criteriul de atribuire al acordului-cadru / contractului multianual este „prețul cel mai scăzut” al ofertei, conținând soluția optimă stabilită după etapa de dialog, fără a include costul echipamentelor/munițiilor/ serviciilor care vor fi asigurate de către autoritatea contractantă.

6. Perioada de derulare a procedurii specifice nu poate depăși, în principiu, 240 de zile de la publicarea anunțului de participare.

7. Autoritatea contractantă are obligația, în principiu, de a lua decizia privind atribuirea acordului-cadru / contractului multianual în cel mult 90 de zile de la data depunerii ofertei finale.

II. Derularea procedurii specifice

a) Etapa de calificare

1. Inițierea procedurii specifice se face prin publicarea unui anunț de participare.

2. Anunțul de participare va conține, cel puțin, următoarele informații:

- a) datele de identificare ale autorității contractante;
- b) nivelul de acces la informații clasificate și tipul de aviz necesar participării la procedura specifică;
- c) criteriile de calificare în vederea participării la etapa de dialog;
- d) data-limită, ora și locul depunerii candidaturii;
- e) o scurtă descriere a obiectului acordului-cadru / contractului;
- f) etapele și calendarul estimat de aplicare a procedurii specifice;
- g) limba în care se desfășoară procedura specifică;
- h) termenul de răspuns la solicitările de clarificări, care va fi de cel mult 5 zile lucrătoare de la primirea acestora.

3. Pe parcursul evaluării îndeplinirii criteriilor de calificare pentru etapa de dialog, comisia de evaluare are dreptul de a solicita precizări în legătură cu documentele depuse, precum și depunerea unor documente suplimentare pentru verificarea informațiilor prezentate de operatorul economic în documentele respective.

4. Criteriile de calificare se referă la:

A.1. situația personală a candidatului:

- în ultimii 5 ani nu a fost condamnat prin hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești pentru unul sau mai multe dintre motivele următoare: participare la activități ale unei organizații criminale.

corupție, fraudă, pentru infracțiuni teroriste sau infracțiuni legate de activitățile teroriste ori instigare, complicitate sau tentativă de a comite aceste acțiuni, spălare de bani și/sau finanțarea terorismului; nu este intrat în faliment ca urmare a hotărârii pronunțate de judecătorul-sindic; nu a fost condamnat în ultimii 3 ani, prin hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești, pentru o faptă care a adus atingere eticii profesionale sau pentru comiterea unei greșeli în materie profesională; în ultimii 2 ani și-a îndeplinit corespunzător obligațiile contractuale, îndeosebi pe cele referitoare la securitatea informației și securitatea aprovizionării; să fi îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare în România sau în țara în care este stabilit. Îndeplinirea criteriului de calificare se justifică printr-o declarație pe propria răspundere;

- deținerea avizului de securitate de la autoritatea desemnată de securitate;

A.2. satisfacerea și protejarea interesului esențial de securitate de către candidat:

- angajamentul privind realizarea într-un șantier naval din România a construcției și dotării corvetelor în termen de 3 ani pentru prima navă și livrarea grupării de 4 nave în termen de maximum 7 ani.

A.3. îndeplinirea de către candidat a obligațiilor de securitate a aprovizionării:

- angajamentul privind consolidarea/dezvoltarea unui centru de mentenanță pe teritoriul național, dispus la Marea Neagră sau/și pe Dunărea maritimă, pentru executarea lucrărilor de mentenanță a navelor forțelor navale române;

- angajamentul privind efectuarea operațiunilor compensatorii aferente contractelor subsecvente acordului-cadru / contractului multianual în cauză, prioritar, în următoarele domenii: transfer de tehnologie pentru construcția, dotarea și mentenanța corvetelor, modernizarea fregatelor T22R din compunerea forțelor navale române, dezvoltarea unui centru de instruire la nivelul forțelor navale române și privind întreprinderea tuturor eforturilor pentru semnarea acordului de compensare până la momentul semnării contractelor subsecvente acordului-cadru / contractului multianual;

A4. capacitatea economică și financiară a operatorului economic:

- declarații sau bilanțuri contabile din care să rezulte cifra de afaceri globală a operatorului economic în ultimii 3 ani.

A5. Capacitatea tehnică sau profesională a operatorului economic:

- declarații privind numărul de nave similare realizate și livrate de operatorul economic în ultimii 15 ani. Noțiunea de navă similară este definită la lit. A, pct. 2 din prezenta anexă.

5. În etapa de dialog vor fi calificați maximum doi operatori economici care îndeplinesc criteriile A1-A3 și selectați în baza unui clasament realizat conform criteriilor *Capacitatea economică și financiară a operatorului economic* (A4, ponderea 40%) și *Capacitatea tehnică sau profesională a operatorului economic* (A5, ponderea 60%).

6. Metodologia de aplicare a criteriilor de selecție și de realizare a clasamentului este următoarea:

6.1. Punctajul obținut de fiecare candidat va fi determinat pe baza formulei

$$P_i = P_{1i} + P_{2i}, \text{ unde}$$

$$P_i \leq P_{\max}$$

P_{1i} – punctajul obținut de candidatul i la criteriul A5;

P_{2i} – punctajul obținut de candidatul i la criteriul A4;

P_{\max} – punctajul maxim care poate fi obținut de un candidat, prin însumarea punctajelor obținute la cele două criterii (100 puncte);

$$P_{1i} = (60 \times V_{1i} / V_{1\max});$$

$$P_{2i} = (40 \times V_{2i} / V_{2\max});$$

V_{1i} – nr. total de nave similare realizate și livrate de candidatul i în ultimii 15 ani;

$V_{1\max}$ – numărul cel mai mare de nave similare realizate și livrate în ultimii 15 ani, dintre toate candidaturile depuse;

V_{2i} – cifra de afaceri globală realizată de candidatul i în ultimii 3 ani;

$V_{2\max}$ – cea mai mare cifră de afaceri realizată în ultimii 3 ani, dintre toate candidaturile depuse.

6.2. Punctajul acordat pentru nave similare este următorul:

a) pentru fiecare navă similară livrată în ultimii 15 ani calculați până la inițierea procedurii de achiziție se va acorda 1 punct;

b) numărul de nave similare care va fi luat în considerare, în cazul în care calitatea de participare a candidatului i la îndeplinirea contractului invocat a fost de contractant asociat sau subcontractant, se va calcula folosind formula: $V_{1i} = N_{total} \times X$ (valoarea subcontractului / valoarea totală a contractului) (N_{total} = numărul de nave similare la care operatorul economic a fost subcontractant).

6.3. Punctajul acordat pentru cifra de afaceri globală în cazul unei asocieri a mai multor operatori economici se va calcula proporțional cu participarea fiecărui operator economic din asociere la realizarea obiectului achiziției, folosind formula $V_{2i} = V_{2i1} \times n_1 + V_{2i2} \times n_2 + \dots + V_{2in} \times n_n$, unde:

$n_1 + n_2 + \dots + n_n = 100\%$;

V_{2in} – cifra de afaceri globală a operatorului economic n din cadrul asocierii la realizarea obiectului achiziției;

n_n – procentul de participare al operatorului economic n din cadrul asocierii la realizarea obiectului achiziției.

6.4. Calculele se execută cu trei zecimale.

7. Candidații sunt ierarhizați în ordinea descrescătoare a punctajelor totale obținute.

8. În caz de egalitate între punctajele totale obținute de doi sau mai mulți candidați, ierarhizarea acestora se face în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute de aceștia la criteriul A5.

9. Autoritatea contractantă continuă procedura specifică de achiziție în cazul în care a calificat pentru etapa de dialog cel puțin un candidat.

10. Etapa de calificare se declară închisă după comunicarea către candidați a rezultatelor etapei.

b) Etapa de dialog

1. Autoritatea contractantă transmite candidaților selectați o invitație de participare la etapa de dialog, care va conține cel puțin următoarele documente, informații și modele de documente:

a) documentația descriptivă – clasificată;

b) modelul de acord-cadru și contract subsecvent / contract multianual (cu menționarea clauzelor nenegociabile);

c) data-limită, ora și locul depunerii ofertei preliminară tehnică și financiară;

d) modalitatea de realizare a dialogului;

e) limba în care trebuie redactate documentele.

f) criteriul de atribuire al contractului.

2. Candidații selectați prezintă o ofertă preliminară (compusă din o propunere tehnică însoțită de o propunere financiară) ca punct de plecare pentru identificarea soluției corespunzătoare cerințelor din documentația descriptivă.

3. Dialogul se realizează de către comisia de evaluare cu fiecare ofertant, în runde succesive, pe baza cerințelor din documentația descriptivă și a propunerilor preliminară depuse. La finalul fiecărei runde de dialog, părțile încheie o minută, care conține cel puțin aspectele discutate, concluziile rezultate, precum și data începerii următoarei runde de dialog.

4. Pe timpul etapei de dialog, autoritatea contractantă are dreptul să solicite informații cu privire la valorile estimate și prețurile unitare aferente produselor și serviciilor care fac obiectul achiziției. Pentru produsele puse la dispoziție de partea română și care fac obiectul acordurilor interguvernamentale, autoritatea contractantă poate solicita informații și de la guvernele statelor implicate.

5. Autoritatea contractantă continuă dialogul prin comisia de evaluare până când este în măsură să identifice soluția optimă care să îi satisfacă necesitățile, obiectivele și constrângerile.

6. În etapa de dialog se stabilesc, cel puțin, următoarele:

a) configurația finală a corvetelor, suportului logistic inițial și produsele/serviciile pentru care operatorii economici vor depune oferta finală;

b) echipamentele, munițiile și serviciile care se pot achiziționa numai prin acord interguvernamental sau prin alte proceduri de achiziție;

c) echipamentele care trebuie să fie puse la dispoziția furnizorului, termenele de punere a acestora la dispoziție;

d) montajul financiar și contractual (plăți în avans, modalități de plată, garanții etc.);

e) operațiunile de mentenanță preventivă și estimarea costurilor asociate pe ciclul de viață;

f) clauzele obligatorii și modelul de acord cadru și contract subsecvent / contract multianual;

g) graficul de desfășurare a activităților și termenele de livrare;

h) procedura de acceptanță, audituri tehnice și omologare;

i) procedura de recepție cantitativă și calitativă;

j) serviciile de instruire ce vor fi prestate;

k) posibilitatea de a înlocui pe parcursul derulării contractului, dacă părțile sunt de acord, unele echipamente din dotarea corvetelor cu alte echipamente mai performante, care pot fi instalate pe nave fără a genera costuri suplimentare;

l) detaliile privind acreditarea sistemului de management al luptei și a sistemelor de comunicații ale navelor pentru a vehicula informațiile conform necesităților autorității contractante;

m) detaliile privind confidențialitatea contractului;

n) detaliile privind consolidarea/dezvoltarea unui centru de mentenanță pe teritoriul național, dispus la Marea Neagră sau/și pe Dunărea maritimă, pentru executarea lucrărilor de mentenanță a navelor forțelor navale române;

o) detaliile privind operațiunile compensatorii;

p) sarcinile pe linie de mobilizare ale operatorului economic.

7. Etapa de dialog se declară închisă după ce autoritatea contractantă a identificat soluția optimă care îi satisface necesitățile și comunică tuturor ofertanților rămași în procedură.

c) Etapa de evaluare a ofertelor finale depuse

1. Autoritatea contractantă transmite operatorilor economici rămași în procedură invitația de a depune oferta finală, invitație care conține cel puțin următoarele informații:

a) data și ora-limită stabilite pentru depunerea ofertei finale;

b) adresa la care se transmite oferta;

c) limba în care trebuie elaborată oferta;

d) adresa, data și ora deschiderii ofertelor;

e) soluția stabilită la etapa de dialog bazată pe oferta preliminară și concluziile rezultate pe timpul etapei de dialog.

2. Operatorii economici rămași în procedură depun o ofertă finală care conține o propunere financiară și o propunere tehnică.

3. Evaluarea ofertelor finale constă în verificarea de către comisia de evaluare a corespondenței propunerilor tehnice cu soluțiile stabilite la etapa de dialog și verificarea încadrării prețurilor totale ofertate în valoarea totală estimată a acordului-cadru / contractului multianual.

4. Autoritatea contractantă are dreptul de a solicita clarificări și precizări referitoare la ofertele finale.

5. Autoritatea contractantă are dreptul de a solicita ofertantului care a depus oferta cu prețul cel mai scăzut și care corespunde cu soluția stabilită la etapa de dialog să reconfirme anumite elemente ale ofertei sau anumite angajamente asumate în cadrul acesteia.

6. Comisia de evaluare întocmește raportul procedurii specifice de achiziție care se auditează de structura specializată a Ministerului Apărării Naționale și se aprobă de către ministrul apărării naționale.

7. În situația în care oferta cu prețul cel mai scăzut depusă corespunde soluției stabilite după etapa de dialog, prețul total ofertat este mai mic sau egal cu valoarea totală estimată a acordului-cadru / contractului multianual și există fondurile necesare, oferta este declarată câștigătoare.

8. În situația în care oferta cu prețul cel mai scăzut depusă corespunde soluției stabilite după etapa de dialog, iar prețul total ofertat este mai mare decât valoarea totală estimată a acordului-cadru / contractului multianual, oferta poate fi declarată câștigătoare în condițiile în care se identifică fondurile necesare.

9. Operatorii economici primesc o comunicare scrisă cu privire la rezultatul procedurii specifice.

10. În situația în care operatorul economic declarat câștigător nu își menține oferta, operatorul economic de pe locul următor va fi declarat câștigător, dacă se îndeplinesc condițiile de la punctele 6 și / sau 7 de mai sus.

11. În situația în care nicio ofertă nu corespunde soluției stabilite după etapa de dialog, procedura specifică este anulată.

III. Organizarea și funcționarea comisiei de evaluare

1. Comisia de evaluare este formată din reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, Companiei Naționale „Romtehnica” S.A. și ai Oficiului de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială.

2. Structura comisiei de evaluare la nivel de structuri din cadrul Ministerului Apărării Naționale reprezentate, se aprobă de către ministrul apărării naționale, la propunerea secretarului de stat pentru armamente din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

3. Nominalizarea membrilor din cadrul Ministerului Apărării Naționale se va efectua de către fiecare structură reprezentată în comisie, Oficiul de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială și de către Compania Națională ”Romtehnica” S.A., iar aprobarea componentei acesteia se face de către secretarul de stat pentru armamente.

4. Comisia își va desfășura activitatea în conformitate cu prevederile prezentei proceduri specifice.

5. De regulă, comisiile își desfășoară activitatea în plen. Orice decizie a comisiei trebuie să întrunească votul a cel puțin 2/3 dintre membrii săi. În cazul în care nu se poate întruni votul a cel puțin 2/3 dintre membrii comisiei datorită unor divergențe de păreri între aceștia, președintele comisiei va solicita reanalizarea punctelor de divergență, în scopul finalizării în timp util a evaluării propunerii/ofertei. În cazul în care comisia nu ajunge la un acord, decizia finală se adoptă cu votul majorității membrilor săi. Membrii comisiei care nu sunt de acord cu decizia adoptată au obligația de a-și prezenta punctul de vedere în scris, elaborând în acest sens o notă individuală care se atașează la minuta ședinței/raportul procedurii specifice.

6. În situații justificate în care comisia nu se poate întruni în plen sau unii membrii nu pot participa la ședințe, acestea se vor desfășura dacă este asigurată participarea a 2/3 din membri, iar documentele care se întocmesc vor fi prezentate fiecărui membru absent la ședință pentru a fi înșușit pe bază de semnătură sau pentru a-și exprima în scris opinia, după caz, în termen de 2 zile lucrătoare de la prezentarea acestuia în cadrul comisiei.

7. Pe lângă comisie pot fi cooptați alți experți din cadrul Ministerului Apărării Naționale și Companiei Naționale „Romtehnica” – S.A., pentru probleme specifice. Decizia de desemnare a experților cooptați va preciza atribuțiile și responsabilitățile specifice ale acestora și va justifica necesitatea participării lor la procesul de evaluare. Experții cooptați nu au drept de vot, dar au obligația de a elabora un raport de specialitate cu privire la aspectele tehnice – operaționale, financiare, comerciale sau juridice asupra cărora, pe baza expertizei pe care o dețin, își exprimă punctul de vedere.

8. Modificarea componentei comisiei se face cu aprobarea secretarului de stat pentru armamente din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

9. Comisia de evaluare își încetează activitatea la momentul semnării acordului-cadru / contractului multianual de către părți.